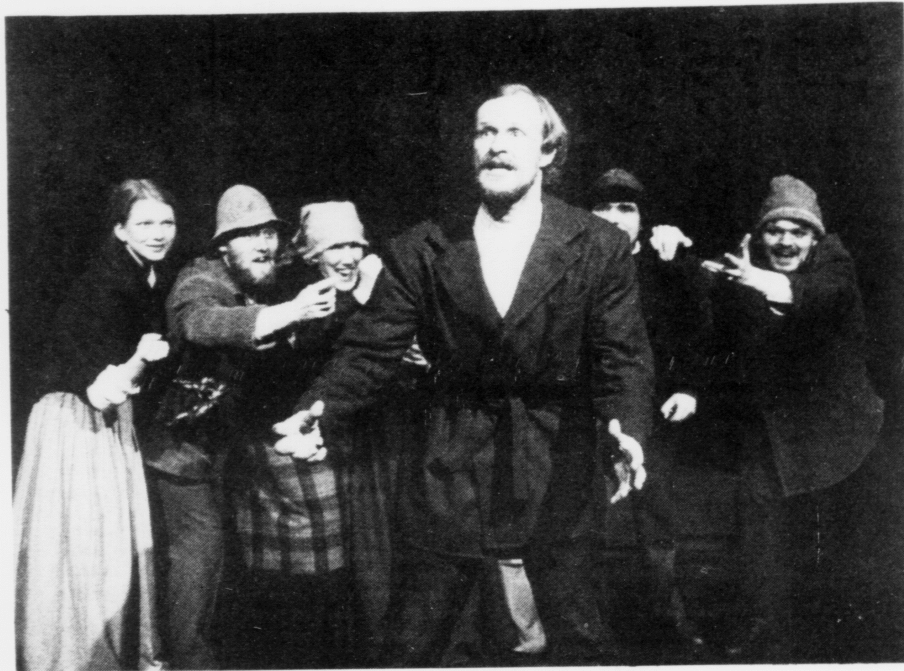

Nýggjur íslenskur sjónleikur í Havn

Úr sjónleikinum »Eg er gull og gersemi«. Sveinn Einarsson er kendur í Føroyum. Hann setti upp »Dukkuheimið« við føroyskum og íslenskum leikarum í Norðurlandahúsinum í fjør.

Í annaðkvöld og hóskvöldið kl. 20.00 framførir Leikfélag Akureyrar nýggja sjónleikin hjá Sveini Einarssyni »Eg er gull og gersemi«, í Norðurlandahúsinum. Rithøvundurin hevur sjálvur sett leikin upp, sum serliga er skrivaður til Leikfélag Akureyrar. Sveinn Einarsson sigur, at hann onki annað hevur fingist við, meðan hann hevur sett leikin upp. Fyrstaframførsla var á Akureyri tann 28. desember seinasta ár og sýningar, hava verið væl vitjaðar. Sjónleikurin hevur fingið góð mæli.

Í sjónleikinum eru 30 leiklutir, ið verða spældir av 22 sjónleikarum, millum teirra eru 6 børn. Høvudusleiklutin, Sölvi Helgason, spælir Theodór Júlíússon. Tónleikin hevur Atli Heimir Sveinsson gjørt. Hann er serliga samansettur til yrkingar eftir Sölva Helgason. Dávið Stefaásson frá Fagras-kógi o.o. og verður spældur av tónleikarum frá Akureyri, har ímillum Kristján Eldjárn Hjartarson, sum eisini hevur hjálpt leikstjóranum at seta leikin upp. Pallin hevur listamaðurin Orn Ingi gjørt. Hann nýtir m.a. »slides«-myndir, har vit siggja nokur av verkunum hjá Sölva Helga-

syni. Ljóð-maður er David Walters úr Australien og búarnar hevur Freyðgerður Magnúsdóttir gjørt.

Fleiri teknikarar hava hjálpt til við framførluni, ið tekniskt hevur verið rættiliga framsokkin og fækjut at sett upp. Sjónleikurin hjá Sveini Einarssyni byggir á søguligt tilfar og visir okkum íslendskt fólkalív og mentan øðrumegin, og hinvegin møguleikarnar, sum nútímans sjónleikur hevur. Soleiðis verður tíðin, tá sjónleikurin gongur fyrri seg, Akureyri í dag og samtiðin hjá Sölva Helgasyni (1820—1896) lýst.

Misskultúr

Sölvi Helgason er ein fátækur, men evnarikur drongur, føddur á Skagafirði fyrri 165 árum síðani. Tiggju ára gamal varð hann sendur heiman, tí hann skuldi arbeiða hjá øðrum enn bert síni egnu familju. Sum ungur misti hann mammuna, og treivst ikki har hann búði óllystni ungdomsár. Alt hetta gjørdi, at hann ikki bleiv virtur serliga nógv. Arbeiðsfólk tá í tíðini skuldu búa eitt stað, har tey skuldu arbeiða fyrri húsbónda sín, og teimum var ikki loyvt at ferðast

uttan at myndugleikarnir góvu loyvi til tess. Men tá Sölvi var um tjúgu ára aldur, fór hann at ferðast í heimlandinum, og breyt soleiðis lóg og rætt. Orsakað av hesum varð hann ákærdur fyrri ólógliga ferðing, at lúgva og stjála, umframt passfalsan. Hann bleiv fleiri ferðir dæmdur og revsaður, og sat m.a. 3 ár í fongsl í Keyptmannahavn. Táð vóru nógv, ið hildu at hann var sinnissjúkur, men í sínum stoltleika og treiskni vann hann á landsins lógum, og hansara gávar svitaðust ikki. Sjálvur segði hann seg vera ein gávaðan heimspeking og listamann, ið ferðast runt í Íslandi í visindaligum ørindum.

Sölvi Helgason gjørdi nógvir kendar visur, ofta um seg sjálván. Tann fyrsta reglan í einum av teimum ljóðar: »Eg er gull og gersemi« og hesa regluna hevur Sveinn Einarsson nýtt sum navn til sjónleikin. Sölvi teknaði og málaði næstan alt lívið, og í okkara öld hevur hann vunnið sær sømdir aftur millum fólk. Nú siggja tey flestu, at hann var ein listamáleri, ið var misskultúr og í stríð við eitt samfelag, ið visti honum aftur, og ikki dugdi at siggja og viðurkenna

hansara gávar og geva teimum gróðrarlíkindi.

Ikki tann fyrsti

Sjónleikurin hjá Sveini Einarssyni er ikki tann einasti, ið viðger hetta. Í síðstu skaldsøgu síni »Sólon Íslandus«, ið kom út í bardagadøgnum, vardi Davið Stefaásson frá Fagras-kógi Sölva Helgason, og seinasta ár kom ein bók út um hann, sum rithøvundurin Jón Óskar hevur skrivað. Hon byggir á søguligar keldur og á tjóðminnisavninum í Íslandi var fyrri stuttum ein framsýning, har nokur verk hjá Sölva Helgasyni vóru sýnd fram.

Í hesum nýggja sjónleikinum viðger Sveinn Einarsson temaið: listamaður-samfelag. Táð ger hann á ein nýggjan hátt, har tilvísingarnar til nútíðina klárt koma fram. Rithøvundurin ferðast aftur og fram í tíð, og tekur Sölva úr samtiðini og setur hann í nútíðina, flytur pallin eina öld og spyr um Sölvi, hendan mytan og i-myndin rakar okkum. Men rithøvundurin leggur dent á, at hansara mynd av Sölvi ikki skal takast alt ov hátiðarlíga, søguliga sæð, men sum ein mynd, har listaverkið fer út um sínar søguligu

rammur og livir sitt egna liv.

Við leikskránni fylgir ein samandrættur á føroyskum, har áskoðararnir kunnu lesa um gongdina í spælinum og innihaldi.

Atgongumerki til allar sýningarnar eru at fáa í húsinum ella á telefon 17900.

Gerst tað neyðugt, verður eykasýning friggjakvöldið kl. 20.00.

Ú. F.

Týsdagur 19.

09.30 Náttúra og umhvørvi
11.01 Keltisku málini í dag I
12.55 Føroyski skipalistin
19.00 Barnaútfarpið
19.30 Tónleikasending hjá Hera Jacobsen
20.00 Talvkapping

Mikudagur 20.

09.30 Á ferð í Vágum
11.01 Kvøðuljómar til sjófólkið
19.00 Rækjuveiða føroyinga
Seinasta sendingin hjá Jógvani Jespersen.
19.30 Løg mær dámar
Ólavur Øster velur løgini.
20.00 Orðabókin
Jóhan H. W. Poulsen.
20.30 Løg úr fimtiárunum
Marius Rein leggur til rættis.

Fylg við,
hvat hendir

tíðindablaðið
sosialurinn

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 1467 kHz kl. 19.30—19.45.

I dag: »Med i Guds store familie«.

Sjeynda sending um evnið »De første skridt på troens vej«.

I morgin: »Guds nådegave«.

Kristian Rønn, trúðoðari, hevur andakt.

Norskar sendingar eru kl. 8.00 og 17.05 á stuttbylgju, 31 metra-bandinum 9,6 mHz).

BJÓÐA IKKI MÆR!
EG KOYRI

